

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Srbsko

Velvyslanectví České republiky v Bělehradě

Jiří Král, Pavel Svoboda
25. dubna 2008, Praha

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Srbsko

charakteristika, podmínky a příležitosti

Jiří Král

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Základní charakteristika trhu

Základní charakteristika trhu

- › **Ekonomicko–politické parametry**
 - › Největší mimounijní post-jugoslávský trh
 - › Stabilní politické prostředí
 - › Dobré infrastrukturní napojení
 - › Bezcelní přístup k trhu s 1,1 mld. Obyvatel
 - › Solidní dynamika růstu

Základní charakteristika trhu

› Kulturně-historické vazby

- › Geografická , kulturní i jazyková blízkost
 - › Fenomén Masaryk
- › Pozitivní vztah k Čechům a českému
- › Řada zařízení českého původu z období před rokem 1989
- › Česká krajanská komunita

Perspektivní obory
(podle mapy oborových příležitostí)

Perspektivní obory

Doprava a dopravní infrastruktura

Energetika

Stavební průmysl

Strojírenský průmysl

Vodohospodářství a odpady

Zemědělský a potravinářský průmysl

Perspektivní obory

Doprava a dopravní infrastruktura

Velké
infrastrukturní
projekty na
železnici i v
silniční dopravě

Obnova
vozového parku

Říční doprava

Monitorovací a
do dohledové
systémy

Perspektivní obory

Energetika

Obnovitelné
zdroje energie

Renovace
stávajících
zařízení

Systemy pro
úsporu energie
(EPC, ESCO)

Perspektivní obory

Stavební průmysl

Obnovitelné
zdroje energie

Renovace
stávajících
zařízení

Systemy pro
úsporu energie
(EPC, ESCO)

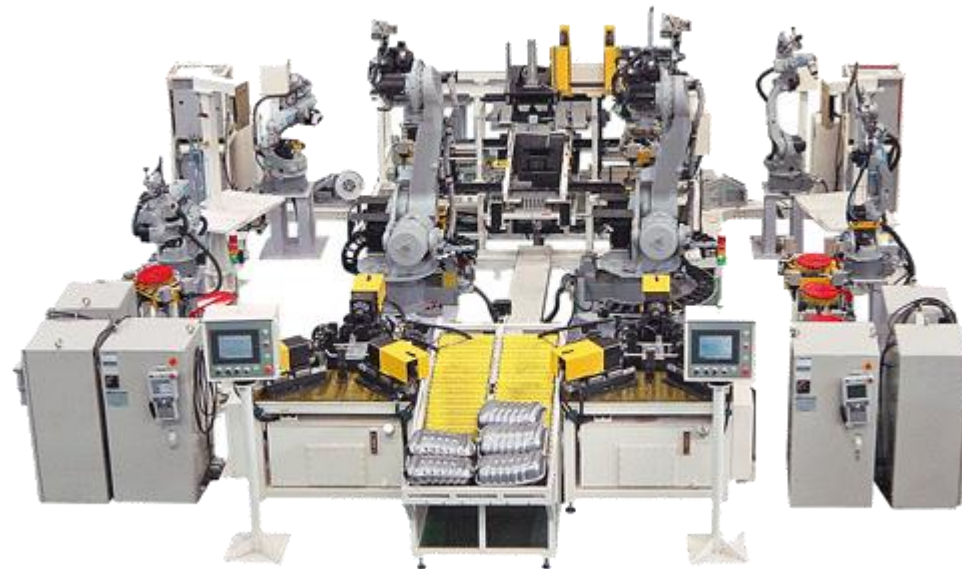

Perspektivní obory

Strojírenský průmysl

Nové stroje

Repase a modernizace
starých strojů

Perspektivní obory

Vodohospodářství a odpadové hospodářství

Čistírny odpadních vod	Kanalizace	Systemy zásobování pitnou vodou	Monitorovací a řídicí systemy	Sběr a třídění odpadů, recyklace
------------------------------	------------	---------------------------------------	-------------------------------------	--

Podmínky a rizika podnikání

Podmínky a rizika podnikání

› Podnikatelské prostředí

- › Komplettní smluvní základna
- › Standardní bankovní sektor
- › Důraz na zajištění plateb
- › Nezanedbatelný politický aspekt na místní nebo regionální úrovni
- › Vleklé soudní spory

Podmínky a rizika podnikání

› Podnikatelské prostředí

- › Vlastnictví pozemků/katastr
- › Kompetentnost a kvalita místního zástupce
- › Ochrana duševního vlastnictví
- › Registrace produktu
- › Korupce

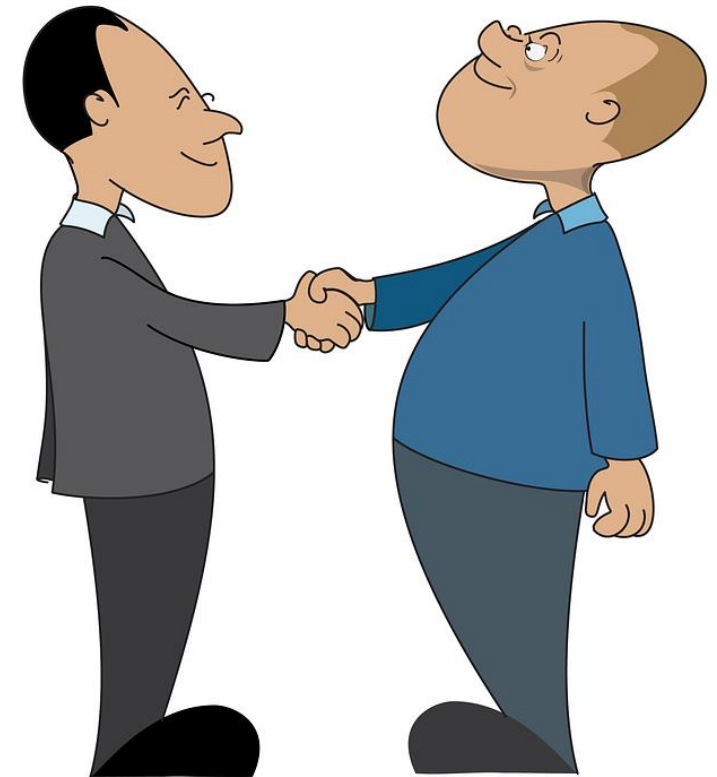
Specifika obchodování

Specifika obchodování

› Na co se připravit

- › Obchod je „osobní záležitost“
- › Obchod se nedělá na dálku
- › Obchoduje se s přáteli a ti se nemění
- › Čas je relativní
- › Raději česko-srbsky nežli anglicky nebo německy

Specifika obchodování

› Na co se připravit

- › Emoce do obchodu patří
- › Rakousko-Uhersko vs. Turecko
- › „Všichni znají všechny“
- › Znat politika ještě neznamena udělat business
- › Politika (domácí i světová) je citlivá záležitost

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Děkuji Vám za pozornost

jiri_kral@mzv.cz

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Agrární sektor a příležitosti v Srbsku a Makedonii

Pavel Svoboda

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE

Region Západní Balkán - trh

› Obecný přehled

- › Cca 16 mil. obyvatel. Cca 5 mil. muslimů, kteří nekonzumují vepřové, HALAL však vyžaduje pouze cca 20% z nich.
- › Průměrný obyvatel Srbska zkonzumuje 4,3 kg hovězího, 15,6 kg vepřového, 15,2 až 18 kg drůbežího a 4 až 5 kg živých ryb.
- › Přes stoupající vliv západního stylu stravování a života přetrvávají odlišné návyky konzumentů - vliv turecké kuchyně, podstatnější vliv náboženského přesvědčení.
- › Oproti ČR klíčový rozdíl ve velikosti farem.

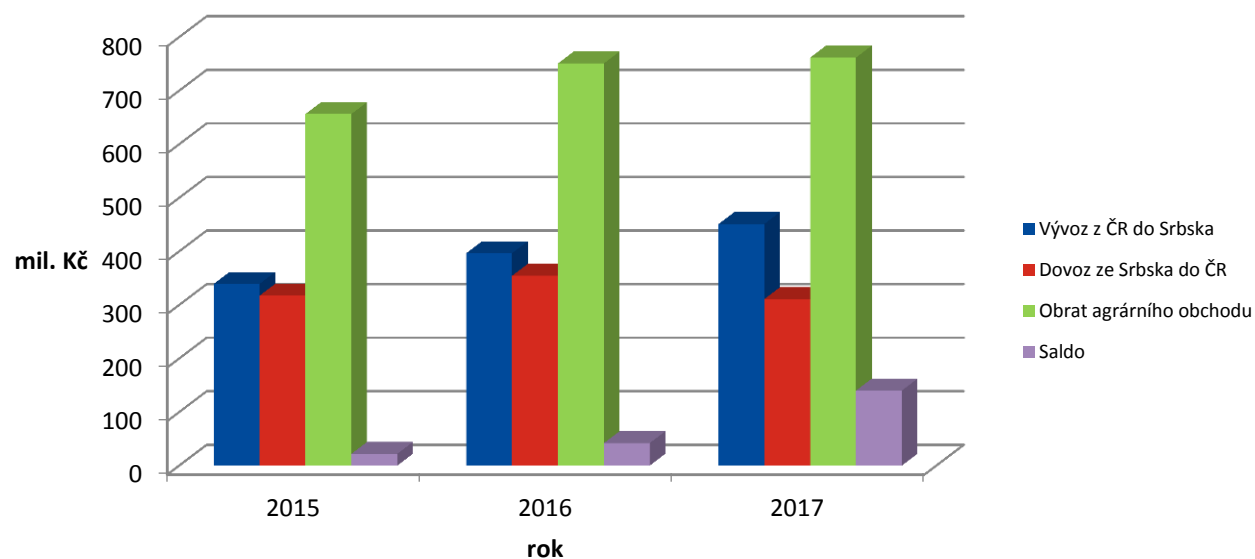
Agrární obchod se Srbskem

Obchodní operace	2015	2016	2017
Vývoz z ČR do Srbska	339	396	451
Dovoz ze Srbska do ČR	317	354	311
Obrat agrárního obchodu	656	751	762
Saldo	22	42	140

Pozn. údaje v mil. Kč

Agrární obchod ČR se Srbskem

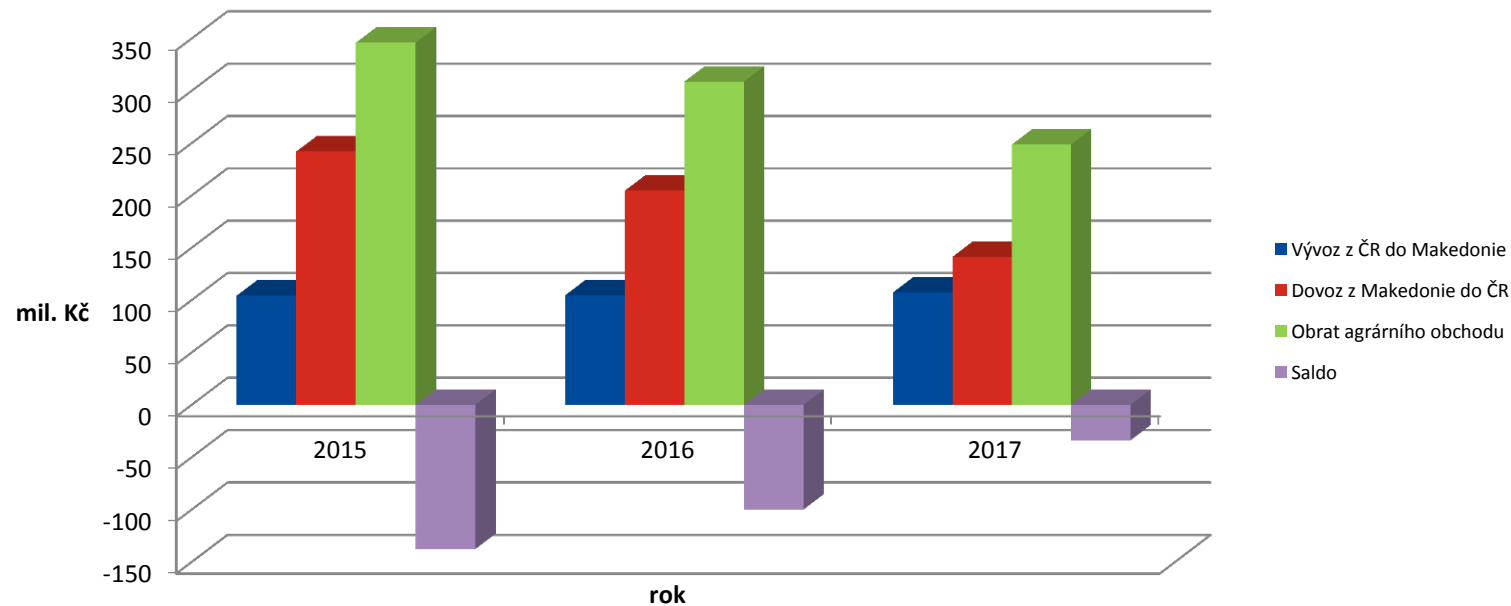
Agrární obchod s Makedonií

Obchodní operace	2015	2016	2017
Vývoz z ČR do Makedonie	104	104	107
Dovoz z Makedonie do ČR	242	204	141
Obrat agrárního obchodu	346	309	249
Saldo	-138	-100	-34

Pozn. údaje v mil. Kč

Agrární obchod ČR s Makedonií

Příležitosti v zemědělství

Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělské
stroje a
příslušenství

Suroviny pro
další
zpracování

Biologický
materiál

Technologie
pro
ovocnářství

Vybavení
pro
intenzivní
chov

Srbsko

› Zemědělská mechanizace

- › Úspěšný Zetor dovozce do Srbska AGROVOJVODINA MEHANIZACIJA DOO.
www.agrovojvodina-mehanizacija.co.rs
- › Nutné investice spojené i s postupnou transformací a modernizací zemědělské výroby – nová mechanizace, zavlažovací systémy atd.
- › Mechanizace a technologie pro moderní ovocnářství - sítě proti kroupám, traktory, chemie, skladovací zařízení.
- › Od konce loňského roku mohou srbští zemědělci čerpat finanční prostředky z předpřístupových fondů EU IPARD .

Srbsko

› Trh s mléčnými výrobky

- › Dne 1.1. 2017 zrušena opatření k udržení tržní rovnováhy v souvislosti se zákazem vývozu mléka z EU do RF a ukončení kvót. **Jednalo se poplatek v rozmezí 10-30 RSD na litr.**
- › Řada zahraničních výrobců Meggle, Lactalis atd. vyrábí v Srbsku, balkánský konzument má svá specifika a preference.
- › Dováží se především sušené mléko pro výrobu cukrovinek a sladkého pečiva. Dovoz mléka vyvažuje především sníženou dojivost v letních měsících. Na jednoho chovatele připadá v Srbsku 2,8 dojnice, jedná se o nejmenší číslo v Evropě a dojivost dosahuje v průměru 12 litrů.

Srbsko

› Největší dovozci sušeného mléka

- › INDUSTRIJA SMRZNUTE HRANE FRIKOM d.o.o
www.frikom.com

- › Soko Stark d.o.o Beograd (Atlantic grupa)
www.stark.rs

- › „PIONIR“ d.o.o.
www.a-pionir.coi

- › SOMBOLED d.o.o. (Lactalis)
www.somboled.rs

- › Bambi a.d. (Danube foods grup)
www.bambi.rs

Srbsko

› Piva

- › V roce 2015 dovezeno 278 510 hl. Z tohoto množství pocházelo 16,8% z Maďarska, 14,3% z Německa, 12,6% z České Republiky, 11,5% z Holandska.
- › Trh ovládají tři společnosti. Malé pivovary a minipivovary jsou zatím okrajovou záležitostí, ale zaznamenávají růst.
- › Molson Coors Brewing Company (Jelen, Staropramen – licenční výroba)
- › Carlsberg (Lav) (Dovozce Budějovického Budvaru)
- › Heineken (Zaječarsko) Dováží Krušovice.

Srbsko

› Zdravá výživa

- › V regionu je poměrně populární trend tzv. „zdravé výživy“ za tyto produkty jsou spotřebitelé ochotni si připlatit.
- › Tento druh potravin se prodává ve specializovaných malých prodejnách ve velkých městech.
- › Místní dovozci spolupracující s českými výrobci:

SKONEX d.o.o. www.skonex.rs

REPRO TRADE d.o.o. www.reprotrade.co.rs

Srbsko

› Situace v živočišné výrobě

- › Za dvacet let klesla produkce masa ze 650.000 na 450.000 tun ročně. 0,3 zvířete na hektar.
- › Od roku 2002 klesl počet prasat o cca 500 000 na současných cca 3,3 mil.
- › Konkurenceschopnost lokálních chovatelů snižuje mj. vysoká cena krmiv, častý vysoký obsah aflatoxinů, očkování proti prasečímu moru atd.
- › Potenciál pro rozvoj intenzivních chovů a z toho plynoucí poptávka po příslušných technologiích
- › Zájem o genetický materiál

Srbsko

› Genetický materiál

- › Nutnost zvýšit užitek z zvířat
- › Jalovice v současné době především Simental
- › Příklad „success story“, spojených s projekty ekonomické diplomacie
 - › Export inseminačních dávek (Natural)
 - › Export jalovic (Jihočeský chovatel)
- › Spolupráce v oblasti šlechtitelství a výměny (obchodní i vědecké) s novými odrůdami

Srbsko

› Dovoz/vývoz masa

- › Největší dovozci masa jsou Neoplanta www.neoplanta.rs , Silbo www.silbo.rs Yuhor Jagodina www.yuhor.rs , DIS www.dis.rs , Trlič www.trlic.com Zdroj: Privredni Pregled Největší dovozce hovězího masa Zlatiborac www.zlatiborac.com Výrobci masných výrobků dováží především levný separát a zmražené maso.
- › Od 1.1. 2016 omezen dovoz strojově odděleného masa (separátu). Snížen maximální dovolený obsah vápníku ze 180 na 100 mg ve 100g.
- › Pro české výrobce masných výrobků by mohlo být zajímavé uplatnění v některém ze řetězců. V Srbsku je známá např. pražská šunka, „pražské“ klobásy. V marketingu by bylo možné využít dobrou známost a image českého piva.

Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Odbor ekonomické diplomacie

Děkuji Vám za pozornost

pavel_svoboda1@mzv.cz

ODBOR EKONOMICKÉ
DIPLOMACIE